

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Farklı tarihlerde, farklı hapisanelerde hak ihlallerine uğrayan mahpusların bizzat, vekilleri veya aileleri tarafından Van Barosu'na, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi'ne ve TUHAYDER'e yapılan başvurulara istinaden, Van Barosu İHM Hapishane Komisyonu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi üyeleri tarafından hapisanelerdeki genel durum gözlemlenmiş, mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş, gerçekleştirilen bu görüşmeler neticesinde aktarılan, gözlemlenen ve tespit edilen ihlaller raporlaştırılmıştır. 18 Temmuz 2023 tarihli Karadeniz Ve Erzurum Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporunda, Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde mahpuslardan S.K. A.Ç. ve M.Y. ile gerçekleştirilen görüşmelerde; Hapishanede ağırlaştırılmış müebbet alanlar, müebbet alanlar ve süreli hapis cezası alanlar olmasına karşın bütün mahpusların 12M2'lik tek kişilik hücrelerde tutuldukları, hapisanede tek kişilik odalar şeklinde olmasına karşın, hüküm özlü ve tutukluların da getirildiği, ağırlaştırılmış müebbet alıp hükümlü olanların kaldığı şartların hükümlü-tutuklu ayırt etmeksizin bütün mahpuslara uygulandığı belirtilmektedir. Tüm mahpusların avlusu olmayan odalara konduğu ve günde sadece 1-2 saat avluya götürüldükleri, havalandırmada top oynamanın yasaklandığı, mahpusların kaldığı tekli odaların pencerelerine de tel(tor) çekildiği, bu tel sebebiyle mahpusların temiz hava ve güneş ışığından mahrum bırakıldığı, iç mektupların 6 ay sonra verildiği avukatlara aktarılmıştır. Ayrıca mahpuslar, hastane sevklerinin geç yapıldığı, Metin ERİŞMİŞ isimli mahpusun sara hastası olduğu, ilaçlarının bitince 1 hafta gecikmeli verildiğini, yine Mahmut Okay isimli mahpusun kafasında kurşun olduğu ve sağ tarafının felçli olduğu tedavisinin yapılamadığını, yine Sedat Can isimli mahpusun dizlerinin çok ağrıdığını yürüyemediğini tedavisinin yapılmadığını, yine Eriş Hemberi isimli mahpusun psikolojik sorunlarının olmasına karşın sağlık hizmetinden yararlanamadığını aktarmışlardır. Son olarak mahpuslar dış revirinin yetersiz olduğunu 3 ay sıra beklediklerini, yemeklerin hijyenik olmadığı ve kötü olduğunu, görüşme gününden geriye doğru 3 gün boyunca makarna yediklerini ve yemeklerin doyurucu olmadığı gibi kantinden istenilen yiyecek ve eşyaların da fiyatlarının aşırı yüksek olduğundan dolayı mahpuslarca alınamadığını, mahpuslara yönelik kültürel, sosyal etkinliklerin hiç olmadığını, atölyenin kısıtlı olduğunu, spor faaliyeti hakkının 3 aylık süre zarfında bir defa verildiğini ifade etmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Erzurum Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tüm mahpusların avlusu olmayan odalara kondukları ve günde sadece 1-2 saat avluya çıkarıldıkları doğru mudur? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
- 2- İlgili cezaevinde ağırlaştırılmış müebbet alan mahpuslara uygulanan hükümler neden tüm mahpuslara uygulanmaktadır? Ağırlaştırılmış müebbet alan mahpuslar dışındaki mahpusların tek kişilik hücrede tutulmamaları suç değil midir? Bu uygulama bir tecrit uygulaması mıdır?
- 3- İlgili cezaevinde mahpusların havalandırma sırasında yaptıkları spor etkinlikleri neden yasaklanmıştır?
- 4- Mahpusların kaldıkları tekli odaların pencerelerine çekilen tel nedeniyle mahpusların temiz hava ve güneş ışığından mahrum bırakıldıkları doğru mudur?
- 5- İlgili cezaevinde mahpusların iç mektupları neden 6 sonunda verilmektedir? İç mektupların hangi sürede verilip verilmeyeceği neye göre belirlenmektedir?
- 6- Mahpusların hastane sevkleri neden zamanında yapılmamaktadır?
- 7- Metin Erişmiş isimli sara hastası mahpusun ilaçları neden 1 hafta gecikmeli verilmektedir?
- 8- Sağ tarafı felçli ve kafasında kurşun olan Mahmut Okay isimli mahpusun tedavisi neden yapılmamaktadır?
- 1- Mahpusların sağlık hakları engelleyen cezaevi idaresi ve personelleri hakkında idari soruşturma başlatacak mısınız? Mahpusların yaşayacağı sağlık sorunlarının sorumluluğu kimdedir?
- 9- İlgili cezaevinde dış revirinde kaç dış hekimi çalışmaktadır? Bir mahpusun dış revirinden randevu alması için ne kadar süre beklemesi gerekmektedir?
- 10- Cezaevinde kantin fiyatları neden piyasanın çok üzerindedir? Cezaevlerinde bulunan kantinlerin fiyat politikaları nasıl belirlenmektedir?
- 11- İlgili cezaevinde kültürel ve sosyal etkinlikler yasaklı mıdır? Değilse neden mahpuslar bu hakkı kullanamamaktadır?